

Ontwerp startbeslissing signaalgebied

DE GAVERS

GERAARDSBERGEN

STATUS/VERSIE: Goedgekeurd door Vlaamse Regering dd 14/1/2014

LEESWIJZER

Op 24 januari 2014 nam de Vlaamse Regering een beslissing over de vervolgstappen (vervolgtraject en beleidsopties) voor dit signaalgebied. Deze beslissing kadert in de uitvoering van de conceptnota (VR 29 maart 2013) met de aanpak voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen in kader van de korte termijnactie van het groenboek Beleidsplan Ruimte Vlaanderen.

Onderhavige fiche beschrijft voor het signaalgebied in kwestie de gekozen beleidsopties (ontwikkelingsperspectief) en het vervolgtraject op basis van een ontwerp-startbeslissing, zoals voorbereid door de Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid.

Hoofdstuk 1 geeft een algemene situering van het signaalgebied weer en beschrijft de overstromingsgevoeligheid van het signaalgebied.

Hoofdstuk 2 omvat een korte weergave van het overleg dat met de betrokken lokale besturen gevoerd werd.

In hoofdstuk 3 wordt aangegeven voor welke beleidsoptie(s) gekozen is/zijn en welk instrument en/of initiatiefnemer hieraan gekoppeld zijn. Naargelang de rol van het signaalgebied voor het behoud van waterbergend vermogen en het algemeen beoordelingskader, zoals opgenomen in de omzendbrief LNE/2013/1, om nieuwe ontwikkelingen in overstromingsgevoelig signaalgebied te beoordelen, werd een keuze gemaakt tussen de volgende 3 opties

1. Optie A - beperkte randvoorwaarden (type infiltratie, waterconservering,...)
indien de bestemming compatibel blijkt met het waterbergend vermogen, eventueel mits beperkte randvoorwaarden (bv voor infiltratie of waterconservering);
2. Optie B - maatregelen met behoud van bestemming (type overstromingsvrij bouwen)
indien er een overstromingskans bestaat maar de bestemming compatibel kan zijn met het waterbergend vermogen mits overstromingsvrij bouwen;
3. Optie C - vrijwaren van bebouwing
indien de bestemming niet compatibel is met het waterbergend vermogen en vrijwaren van bebouwing op basis van de overstromingskans aangewezen is.

Hoofdstuk 4 omvat de conclusies voor het signaalgebied en geeft de richting weer op basis waarvan de omzendbrief "Richtlijnen voor de toepassing van de watertoets bij het vrijwaren van het waterbergend vermogen in signaalgebieden" in dit gebied toegepast moet worden. In dit hoofdstuk is ook de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 opgenomen.

De conceptnota, de omzendbrief en de beslissing van de Vlaamse Regering van 24 januari 2014 zijn terug te vinden op www.signaalgebieden.be.

BIJLAGEN

- [Fiche signaalgebied zoals goedgekeurd op het bekkenbestuur van het Denderbekken van 09/11/2011.](#)

1 Situering¹

1.1 Algemeen

Gemeente(n): Geraardsbergen

Provincie(s): Oost Vlaanderen

Bekken: Dender

Betrokken waterlopen: Dender (cat 0), Steenborrebeek (cat. 2)

Huidige planologische bestemming: BPA De Gavers (laatste herziening via MB 18/2/2003): recreatie

Lopende initiatieven/beleidsintenties:

De provincie is als beheerder van het provinciaal domein gestart met een project om de bestaande vergunde overstromingsgevoelige infrastructuur binnen het gebied te beschermen tegen overstromingen.

Beknopte beschrijving:

Het signaalgebied is gelegen langs de Dender te Geraardsbergen. Het gebied is in beheer bij de provincie als provinciaal domein en fungeert als toeristisch-recreatief knooppunt in de regio. Het domein heeft regelmatig te kampen met overstromingen.

Figuur: situering van het signaalgebied op orhofoto (bron: AGIV, middenschalige orthofotomozaïek, vliegdatum: 28/5/2012).

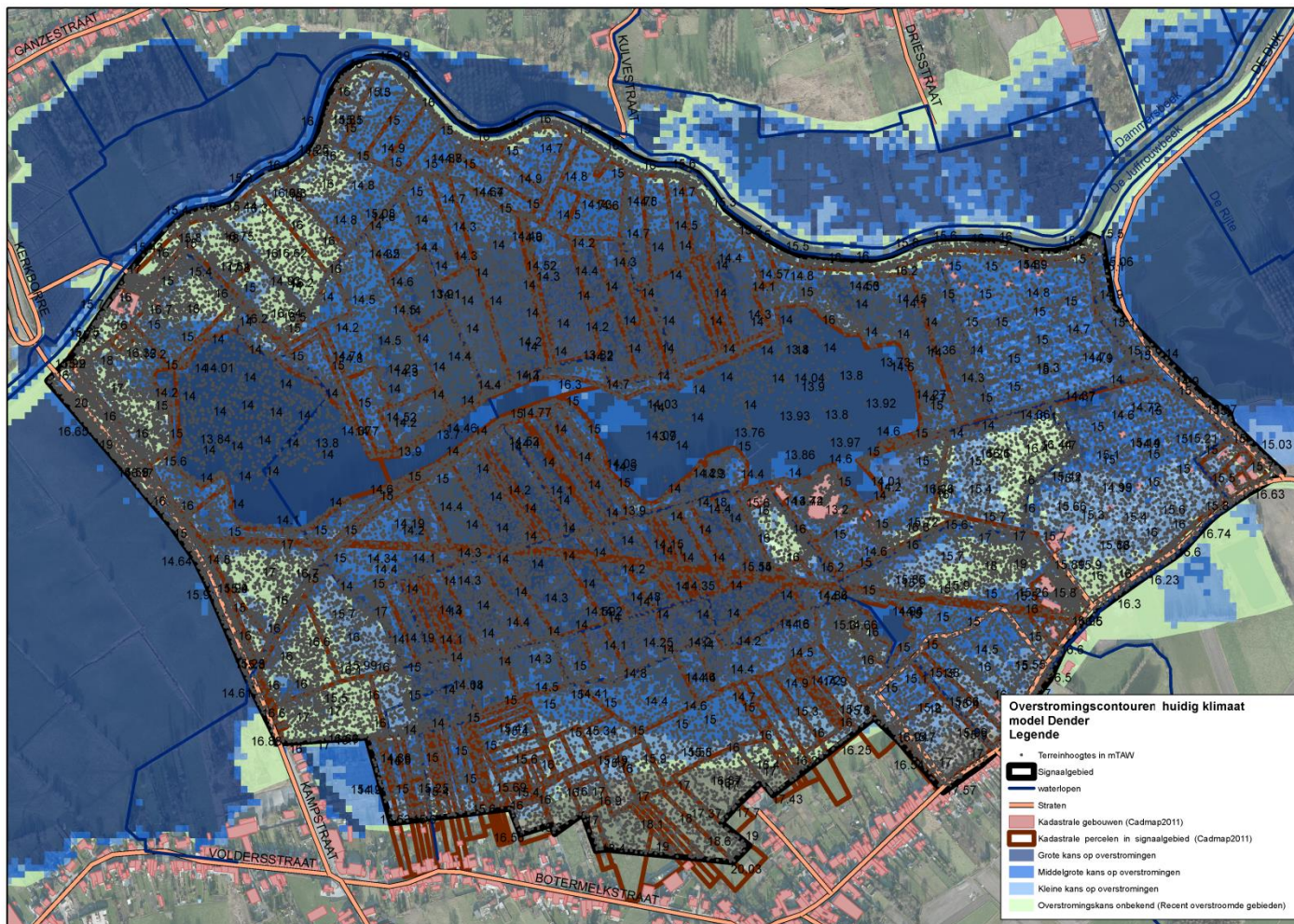
¹ Een uitgebreide situering is terug te vinden in de fiche zoals goedgekeurd door het bekkenbestuur. Belangrijke vervolgstappen die sinds het finaliseren van de fiche door het bekkenbestuur genomen zijn, worden in voorliggend document weergegeven.

1.2 Overstromingsgevaar

1.2.1 OVERSTROMINGSRICHTLIJN²

In het kader van de Europese Overstromingsrichtlijn (ORL) zijn overstromingsgevaarkaarten in opmaak die voor definitieve goedkeuring zullen voorgelegd worden op de CIW van oktober 2013. Onderstaande kaarten betreffen de voorlopige kaarten, goedgekeurd op de CIW-vergadering van december 2012 en geven een inschatting van de overstromingskans onder huidige klimaatomstandigheden. Ze vormen een aanvulling of verfijning op de informatie die bij de opmaak van de fiches door de bekkenbesturen beschikbaar was.

De overstromingskansen klein, middelgroot en groot komen voor de Vlaamse waterlopen in alle bekkens bij benadering overeen met overstromingen met een terugkeerperiode van 10, 100 en 1000 jaar. Wanneer er geen gemodelleerde overstromingsgevaarkaarten beschikbaar zijn wordt enkel de kaart van de Recent Overstroomde Gebieden (ROG) weergegeven³. De kaarten geven steeds de huidige situatie weer en houden geen rekening met mogelijke of geplande ingrepen.

Handleiding kaart: De weergave van de kadastrale gebouwen (Cadmap 2011), kadastrale percelen (Cadmap 2011), straten en waterlopen geven een situering van het signaalgebied. De terreinhoogtes uitgedrukt in mTAW geven een indicatie van het maaiveldniveau. De blauwe contouren geven de huidige overstromingskans weer. Hoe donkerder blauw, hoe groter de overstromingskans. De groene contour geeft de recente overstroomde gebieden (ROG) weer, waar geen specifieke overstromingskans gekend is.

² Richtlijn 2007/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 oktober 2007 over beoordeling en beheer van overstromingsrisico's. Deze richtlijn werd omgezet in het decreet Integraal Waterbeleid op 16 juli 2010.

³ gebiedsdekkende afbakening van alle effectief overstroomde gebieden in Vlaanderen in de periode 1988 tot heden

1.2.2 KLIMAAT-TOETS

De Overstromingsrichtlijn vraagt om bij het voorkomen of beperken van mogelijk negatieve gevolgen van overstromingen rekening te houden met o.a. de invloed van klimaatverandering. Onderstaande kaarten met klimaatprojectie werden opgemaakt in kader van de orbp-studie van VMM-AOW⁴ en geven niet alleen de overstromingskans (bij gemiddelde klimaatprojectie) maar ook de overstromingsdiepte (bij hoge klimaatprojectie). Vanuit het no regret principe lijkt het aangewezen om adaptief bouwen of waterbestendig bouwen af te stemmen op toekomstige overstromingshoogtes met hoge klimaatprojectie.

Klimaatprojectie niet beschikbaar.

2 Overlegvergadering lokale besturen (26/08/2013)

Aanwezig:

Robin De Smedt, Anke Knapen – Ruimte Vlaanderen

Bram Vogels, Neel Devroede – VMM

Sofie Herman – CIW secretariaat

Bruno Samain, Patrick Wohlmutter – Provincie Oost-Vlaanderen

Martine Duwyn, Liesbet Van De Castele – Stadsbestuur Geraardsbergen

Provincie: kan zich vinden in de voorgestelde conclusies. Op dit moment is er geen nood aan een RUP voor het recreatiegebied, maar indien er op termijn toch een globale ontwikkelingsvisie wordt opgemaakt kunnen de nodige maatregelen hierin vastgelegd worden. Dit is dan sowieso een provinciale bevoegdheid.

De stad Geraardsbergen kan zich vinden in de waterbeheersingsmaatregelen gepland door de provincie.

⁴ "Onderbouwing van het overstromingsrisicobeheerplan voor de onbevaarbare waterlopen, VMM, 2013"

3 Keuze ontwikkelingsperspectief, instrument en initiatiefnemer

B: bijkomende maatregelen in functie van het watersysteem met behoud van de bestemming

- Hoge overstromingskans
- Conclusie en suggestie bekkenbestuur geven voorkeur aan behoud van de bestemming
- De huidige recreatieve invulling van het domein kan (mits een aantal bijkomende maatregelen) gecombineerd worden met de natuurlijke waterbergingsfunctie van het gebied.

Instrument: Watertoets via stedenbouwkundige vergunning (korte termijn) en RUP (lange termijn)

De provincie is als beheerder van het provinciaal domein gestart met een project om de bestaande vergunde overstromingsgevoelige infrastructuur binnen het gebied te beschermen tegen overstromingen.

In dit kader wordt bekeken in hoeverre milderende maatregelen nodig zijn wanneer dit project een negatief effect op het watersysteem zou hebben. Voorbeelden van milderende maatregelen die voor het signaalgebied 'De Gavers' zouden kunnen ingeschakeld worden zijn (niet-limitatieve lijst):

- afgraven van gronden die momenteel buiten effectief overstromingsgevoelig gebied gelegen zijn
- creëren van bijkomende waterberging binnen het winterbed van de Dender;
- creëren van bijkomende waterberging buiten het winterbed van de Dender;
- gravitaire peilverlaging van de vijvers, technisch mogelijk gezien de ligging op de grens van twee peilvakken van de Dender;
- een combinatie van verschillende maatregelen.

Dit project ter bescherming van de bestaande aanwezige overstromingsgevoelige infrastructuur kan gebeuren binnen de bijzondere procedure van een stedenbouwkundige vergunningsaanvraag.

Op lange termijn kan, op basis van een globale ontwikkelingsvisie voor het gebied, een RUP bijkomende voorwaarden in functie van het vrijwaren van het waterbergend vermogen van het gebied vastleggen.

Deze voorwaarden kunnen verfijnd worden op basis van het overstromingsrisicobeheerplan dat naar aanleiding van de opdracht van de Vlaamse Regering aan de CIW voor de Dendervallei in voorbereiding is bij W&Z en VMM.

Initiatiefnemer: Provincie

4 Conclusies signaalgebied en beslissing Vlaamse Regering

Conclusies signaalgebied

Voor de bestaande overstromingsgevoelige infrastructuur binnen het gebied moet via de watertoets een uitgebreide beoordeling van het watersysteem te gebeuren waarbij eventuele milderende maatregelen mee opgenomen kunnen worden in een stedenbouwkundige vergunning voor de bescherming van de bestaande watergevoelige infrastructuur. Voor eventuele toekomstige ontwikkelingen binnen het provinciaal domein wordt een globale ontwikkelingsvisie opgemaakt waarin bijkomende voorwaarden voor het vrijwaren van het waterbergend vermogen geïntegreerd worden. Deze visie kan dan vervolgens resulteren in een PRUP.

In afwachting van de inwerkingtreding van dit RUP moet elke ontwikkeling van het gehele gebied in overeenstemming zijn met het algemene beoordelingskader van de omzendbrief.

Beslissing Vlaamse Regering d.d. 24/01/2014

De Vlaamse Regering beslist de provincie te mandateren om een RUP op te starten of een ander bewarend initiatief te nemen en de conclusies van de ontwerp-startbeslissing hierin te integreren. In afwachting van een RUP worden de conclusies van de ontwerp-startbeslissing doorvertaald via een adequaat vergunningenbeleid (vb verkavelingsvergunning met aangepaste stedenbouwkundige voorschriften) of via een ander instrument;